

Joulusaarna

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

Joulukertomus on täysin mitätön ja arkeen hukkuva episodi sen aikaisen Rooman suurvallan pienessä ja hankalasti hallittavassa nurkkauksessa. Rooma on silloisen maailman Washington, vailla sitä haastavaa Moskovaa, Pekingiä tai edes vakavasti otettavia terroristeja. Keisari Augustuksen titteli oli *Jumalan Poika*. Siinä ominaisuudessa hän määräsi valtakuntaansa väestölaskennan. Se oli vain valtiollisen kontrollin ja jokaisen nurkan hallinnan vahvistamista ja tietenkin sen varmistamista ettei kukaan pääse livistämään veroista. Tämän toimenpiteen kautta jokaisen vallatun maan kansalaisen tuli tietää kuka oli heidän herransa ja mihin valtakuntaan nyt kuuluivat. Verollepanon viesti oli se, että kaikki valta ja sen valvonta kuului Roomalle ja keisari Augustinukselle, Jumalan pojalle..

Tämän massiivisen valtakoneiston keskellä, rutiköyhä puuseppä Joosef ja viimeisillään oleva teini-ikäinen tyttö Maria, lähtevät vaivalloiselle matkalle piskuisen kaupunkiin (meidän mittapuissamme mukaan kyläpahaseen) nimeltä Beethlehem. He ovat pelokkaita valloittajakansan alaisia, jotka eivät uskalla olla täyttämättä veroilmoitustaan, vaikkei heillä juuri mitään tuloja olekaan.

Kaikien suuren ja maailmanpoliittisesti tärkeän keskellä tapahtuu jotain täysin näennäisesti merkityksetöntä.

Luuk. 2:7. ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen Marialla ei ollut suomalaista äitiyspakkausta mukanaan. Kreikankielen ilmaisu viittaa ties mistä revittyihin riepuihin, joihin lapsi kiedottiin ennen kuin hänet asetettiin eläinten syöttökaukaloon. Kapalo ei todellakaan ollut mikään hygieeninen ensipakkaus. Kunhan jostain revittiin lapselle ensilämmikkeet.

koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Ei kysymys ollut vain majatalon ahtaudesta. Rooman valtakunnassa ei ollut tilaa toiselle Jumalan Pojalle. Jeesuksen kotikaupungissa Nasaretissa ei ollut tilaa Marian lapselle. Jos Joosef ei olisi suostunut ottamaan Mariaa vaimokseen hänet olisi todennäköisesti kivitetty huorin tekijänä. Beethlehemissäkään ei ollut tilaa Marian lapselle. Jos heillä olisi ollut tarpeeksi rahaa, he varmasti olisivat päässeet mihin majataloon tahansa. Jos majatalon isännillä olisi ollut minkäänlaista sydäntä synnyttämässä olevalle naiselle, he olisivat päästäneet hänet hygieenisiin tiloihin synnyttämään. Todelliselle Jumalan pojalle ei löytynyt tilaa mistään. Hänellä löytyi tilaa vain siellä missä muillakaan asukkeilla ei ollut tarvittavaa valuutaa – tallissa. Siksi meidänkin paikkamme oikea nimi pitäisi olla Ystävyiden Talli, eikä majatalo.

Jeesuksen syntymäkertomuksessa tiivistyy kaikki se mikä myöhemminkin oli oleva totta. Rauhan ja ehdottoman rakkauden tuojalle ei ollut tilaa, ei suuressa valtakunnassa, ei pienessä kaupungissa, ei edes pienessä majatalossa.

Jeesus sanoi myöhemmin itsestään: *Ketuilla on luolansa ja taivaan linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin päänsä kallistaisi.*" (Luuk. 9:58)."

Ainoa lämpö jonka hän syntyessään kohtasi lähti Mariasta ja Joosefista, eläimistä ja niiden lannasta. Messias oli varhaiseen kuolemaansa asti oleva se, joka ei mahtunut mihinkään ihmisten rakentamaan systeemiin. Vaikka hänestä myöhemmin ehdittiin odottaa suuria sankaritekoja ja kansallista kapinajohtajaa Roomalaisia vastaan, hänen todelliselle olemukselleen ja sanomalleen ei koskaan ollut tilaa edes seuraajiensa unelmissa. Hän oli alusta lähtien vieras, jotenkin väärään maailmaan, meidän maailmaamme, syntynyt.

Johannes tiivisti myöhemmin koko Jeesuksen elämäkerran alusta asti sanomalla: (Joh1:11.) *"Hän tuli omaan maailmaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan."*

Tämä melkein kaikkien hylkäämä lapsi, syntyi medioiden huomion ulkopuolella ja kaikkien valtakeskusten periferiassa, yhtenä turhana kakarana muiden mitättömyyksien joukossa.

Joku media kuitenkin toimi, mutta se ei tuonut sanomaansa Augustinuksen keisarilliseen hoviin, eikä hänen alaisuudessaan toimivan varttikuninkaan Herodeksen palatsiin. Se ei edes piitannut

paikallisista uskonnollista johtajista eikä yhdestäkään kunnan kansalaisesta. Enkelit ilmestyivät silloisen yhteiskunnan roskajoukolle – paimenille. Kun paimenet tulivat kaupunkiin, kaikki itseään ja omaisuuttaan kunnioittavat kansalaiset lukitsivat varmuuden vuoksi ovensa.

Me olemme seimentarinoissamme romantisoineet paimenten roolin saadaksemme seimenkuvat mahdollisimman kauniiksi. Paimenet eivät todellakaan olleet hyvien ihmisten maineessa. Heidän sosiaalinen statuksensa vastasi Suomen mustalaisia tai somaleja. He elivät kedoilla juuri siksi että eivät olleet tervetulleita kunnan kansalaisten joukossa. He olivat haisevia ryysyläisiä, sivistymättömiä ja kaikin puolin epäluotettavia ihmisiä. Vain tyhmit lampaat, jotka eivät ymmärtäneet erottaa ihmisiä eri luokkiin tulivat toimeen heidän kanssaan.

Juuri näiden houkkien luokse Jumala lähetti enkelinsä ilmoittamaan että ihmiskunnalle oli juuri syntyneen lapsen kautta tarjolla uuden aivan erilaisen alun mahdollisuus.

Paimenet olivat kuitenkin niin sisäistäneet kohtaamansa halveksunnan, että luultavasti pitivät itseään Jumalankin hylkääminä. Siksi ensimmäinen enkeli sanoi ilmestyessään ”*Älkää pelätkö!*” Kaikkia hurskaita ja jumalallisia ihmisiä heidän oli aina pitänyt pelätä, mutta nyt Jumalan enkeli kaikkein ensimmäiseksi vakuutti heille, että halveksikoon muut mutta Jumalan puolelta heillä ei ole mitään pelättävää. Jumalan sydän ei elä missään hylkäävässä asenteessa ketään kohtaan.

Päinvastoin.

”Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle.”

Tämä on vain yksi alkuesimerkki evankeliumien suorastaan koomisesta nurinkurisuudesta.

Kuvitelkaa nyt muutama työtön somali ja mustalainen Jumalan valitsemina ilon välittäjinä koko Suomen kansalle. Siitä vasta riemu syntyisi. *”Miten he kehtaavat tulla loukkaamaan isiemme perintöä ja kansainvälistä sivistystasoamme kuvittelemalla että heillä olisi meille joku viesti Jumalalalta. Onhan noita uskonnollisia hihhuleita historia täynnä.”* Mutta toisaalta:, tuskin he pääsisivät edes Seiskalehden kansiotsikoihin. Ei niin banaalista hörhöilystä saisi edes kunnan skandaalia aikaan. Niin täysin tolkuttomalta heidän puheensa meistä kuulostaisi.

Emme me kahdentuhannen vuoden jälkeenkään ole niin kovin erilaisia ihmisiä kuin ne joiden keskelle Jeesus syntyi.

Sen jälkeen paimenten eteen ilmestyi kokonainen joukko enkeleitä, jotka lauloivat kuorossa:

Luuk 2:14. *Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, ja maassa rauha, ja ihmisille hyvä tahto!* Biblia 1776

”Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!” Kirkkoraamattu 1938

”Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.”

Kirkkoraamattu 1992

Kenelle tämä rauhantoivotus kuuluu? Ketä kohtaan Jumalalla on hyvä tahto?

Vanhoissa käsikirjoituksissa tarjoutuu kaksi vaihtoehtoa. Kysymyksessä on vain yhden kirjaimen ero (eudokia ja eudokias), mutta kirjurin tahallinen tai tahaton yhden kirjaimen muutos heijastaa ihmisten ainaista vaikeutta uskoa Jeesuksen julistamaan rajattomaan ja ehdottomaan rakkauteen koko ihmiskuntaa kohtaan – jopa länsimaista ”sivistystä” vastaan sotivia terroristeja kohtaan.

Kaikkien on aina ollut vaikeinta uskoa että Jumalan suopea tahto kohdistuu myös minun vihollisiani, pahimpiin kilpailijoihini ja katkeruuteni kohteisiin.

Ensimmäinen käänkösvaihtoehto sulkee rauhantoivotuksen sisälle kaikki ihmiset maan päällä ja vakuuttaa että jokainen on Jumalan hyvän tahdon kohteena.

Toinen vaihtoehto antaa ymmärtää että enkelit toivovat Jumalan rauhaa vain niille, joita kohtaan Jumalalla on hyvä tahto, jättäen tilaa sille mahdollisuudelle johon ihmiset ovat aina helpommin uskoneet, että Jumalalla ei suinkaan ole hyvä tahto *ihan* kaikkia ihmisiä kohtaan.

Suomalaiset käänökset antavat mahdollisuuden tulkita viesti kummin päin tahansa. Ilman perusteellisempi argumentteja uskon ensimmäiseen käänkösvaihtoehtoon: Jumala toivoo Jeesuksen kautta rauhaa *kaikille* ihmisille, koska hän antaa rakkautensa auringon paistaa sekä hyville että pahoille.

Enkelten sanoma oli kaikessa yksinkertaisuudessaan vallankumouksellinen. Uskonto jonka keskelle Jeesus syntyi, piti pyhänä kirjana Vanhaa Testamenttia. Siinä on noin 600 erittäin väkivaltaista tarinaa, yli 1000 jaetta, joissa kuvataan Jumalan omaa väkivaltaisuutta, noin sata kohtaa, jossa Jumala käskee tappamaan ja monta tarinaa, jossa Jumala itse tappaa tai yrittää tappaa, ilman mitään ilmeistä syytä.¹ Jumalan viha, hänen verta vaativa väkivaltaisuutensa ja taipumuksensa kostaa on vahva teema Vanhassa Testamentissa. Tosin sen sisältä löytyy loppua kohden vahvistuva käsitys Jumalan armollisuudesta kaikkia kohtaan. Vasta jotkut profeteoista kirjasarjan lopussa väittävät että koko monimutkainen uhrikulttuuri on Jumalan tahdon vastainen. Heidän mukaansa Jumala ei halua edes eläinten verta sijaisuhriksi voidakseen tai halutakseen antaa ihmisille anteeksi. Mutta käsitys siitä että Jumala todellakin ilman varauksia ja ehtoja rakastaa, suorastaan tykkää, kaikista ihmisistä oli täysin vieras ajatus useimmille ihmisille.

Siksi löytyi aina erilaisia tapoja Jumalan nimissä vihata ja hylkiä joitakin ihmisryhmiä ja hyvin perusteltuja tapoja pyhittää väkivaltaa heitä kohtaan. Paimenet, joille enkelit ilmestyivät, olivat itse tällaisen syrjinnän kohteita.

Niin oli silloin ja niin on nytkin. Vaikka emme enää edes uskoisi Jumalaan, löydämme aivan yhtä helposti hyvin perustellut syyt halveksimisellemme, ylenkatseellemme ja hylkäävään käytökseemme.

Eikö olisi aika vallankumouksellista ihan oikeasti elää ja uskoa siihen että on rakastettu, pidetty ja tykätty vertailematta itseään kenenkään toisen saamaan suosioon, kilpailematta yhdenkään toisen kanssa kenenkään huomiosta, kadehtimatta muitten asemaa ja olematta katkera siitä mitä joku on menestyksellään minulta vienyt? Eikö olisi aika huikeaa oikeasti vapautua kaikesta vertailusta, kilpailusta, kateudesta ja katkeruudesta ja elää vain kiitollisuudesta siitä että minä olen minä ja Jumala rakastaa minua sellaisena kuin olen?

Olisi varmaan. Mutta hyvin harva ihminen löytää tällaista mielen rauhaa ja kiitollista tyyneyttä kokematta samaa Jumalan rakkautta ensin lähimmäisen kautta. Meillä on taipumus uskoa Jumalan rakkauteen juuri niin paljon kuin olemme saaneet sitä muilta ihmisiltä.

Siksi me olemme vastuullisia sekä enkelten sanoman vastaanottamisesta että sen edelleen antamisesta. *Missä oli Jumala* Holokaustin aikana, on vaihtunut kysymykseksi *missä oli ihminen* joukkomurhan aikana. Tänä jouluna kysymys toistuu: *Missä olen minä* Jumalan suojelemaan tahdon välittäjänä?

Kenelle sinä haluat tänä jouluna sanoa:

”Älä pelkää minua”, tunnustaa tarkemmin minkälaisiin pelkoihin olet antanut hänelle aiheita ja antaa lupauksia, jotka purkavat aiheuttamiasi pelkoja?

Kenen kanssa sinä haluat tänä Jouluna tehdä rauhaa? Minkä vertailun, kilpailun, kateuden tai kostonkierteen itse haluat lopettaa, riippumatta siitä mitä toinen tekee?

Kenelle haluat ilmaista sellaista hyvää tahtoa, jota et ole aiemmin suoraan kertonut, vaikka se on sydämessäsi elänyt jo jonkin aikaa? Ehkä sinulla on tähän asti ollut vain kaunaa ja katkeruutta häntä kohtaan. Voitko nähdä itsesi Jumalan resuisena syntyneen rakkauden kohteena ja välittää sitä eteenpäin?

Onko joku jonka voisit tänä jouluna viedä omaan vaatimattomaan talliisi ja kääriä hänet vain niihin revittyihin riepuihin jotka sinun raadellusta sielustasi ovat jäljellä?

Vaikka jouluevankeliumi on kertomus ulossulkemisesta, syrjinnästä ja hylkäämisestä, se on samalla kertomus joka sulkee syliinsä aasit ja lampaat, vieraiden maiden kamelit ja niiden oudosta kulttuurista tulleet ratsastajat. Maaseudun autius tähtitaivaineen näyttää tietä kaupungin vilinään, jonne kaikki voivat hukkuu, mutta josta kuka tahansa voi löytyä, jos vain etsii.

Joulu on Jumalan vaatimattoman ja samalla kaiken ja kaikki syliinsä kutsuvan rakkauden juhla.

Keskittykäämme siksi edes yhdeksi viikonlopuksi vuodessa siihen että emme vaadi ketään ei mitään olemaan hyvän tahtomme ja rakkaudemme arvoisia.

---

¹ Esim. 2Moos.4:24-26.

